

”RUOTSI ON KIELENÄ TOSI KIVA JA TYKKÄÄN OPISKELLA,
MUTTA SUBSTANTIIVIT OVAT VAIKEITA”

En undersökning om abiturienternas svårigheter med användning av bestämdhet av
substantiv

Emilia Laukkanen
Kandidatavhandling
i svenska språket
Humanistiska fakulteten
Uleåborgs universitet
Maj 2019

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	3
1.1. Syfte	3
1.2. Material och metod	4
2. TEORETISK BAKGRUND	5
2.1. Terminologi	5
2.2. Species i svenska	6
2.2.1. Definita nominalfraser med substantiv som huvudord.....	7
2.2.2. Indefinita nominalfraser med substantiv som huvudord	8
2.3. Species i tidigare forskning	9
2.4. Svenska, B1-lärokurs	10
3. ANALYS OCH RESULTAT	11
3.1. Informanternas bakgrund	11
3.2. Fleralternativsfrågor	12
3.2.1. De mest problematiska fallen i första uppgiften.....	12
3.2.2. De enklaste fallen i första uppgiften.....	14
3.3. Öppna frågor	16
3.3.1. De mest problematiska fallen i andra uppgiften.....	16
3.3.2. De enklaste fallen i andra uppgiften	18
4. SAMMANFATTANDE DISKUSSION	20
KÄLLFÖRTECKNING	21

BILAGA. Enkät.

1. INLEDNING

”Ruotsi on kielenä tosi kiva ja tykkään opiskella, mutta substantiivit ovat vaikeita”, skriver en informant på den enkät som fungerar som mitt material i denna avhandling. Grammatik kan vålla huvudbry för några på grund av dess otaliga regler och undantag. Grammatikens exakthet och mitt brinnande intresse för det är huvudorsaker till varför jag är intresserad av att forska i abiturienternas svårigheter med användning av bestämdhet av substantiv. Å andra sidan har jag även haft svårigheter med bestämdhet själv vilket är en annan orsak varför jag har slutit mig till att forska i precis detta. Genom att utreda abiturienternas svårigheter med bestämdhet ska jag samtidigt själv tillägna mig bättre kunskaper i species, det vill säga i en böjningskategori exempelvis hos substantiv som inkluderar bestämd och obestämd form.

Den senaste undersökningen om species och artikelbruk i svenskan har utförts av Eeva-Liisa Nyqvist. I sin doktorsavhandling har hon forskat i hur finska elever i grundskolan utvecklas med att använda bestämdhet av substantiv och artiklar under årskurserna 7–9. (Nyqvist 2013:10) Andra viktiga namn kring forskning i species och bestämdhet är exempelvis Elsie Wijk-Andersson (1995), Monica Axelsson (1995) och Marketta Sundman (1994, 1995). Såväl deras som Nyqvists forskningar presenteras lite närmare i kapitlet *Teoretisk bakgrund*.

Enligt min åsikt är det verkligen väsentligt att studera detta ämne. Bestämdhet av substantiv är en av mest grundläggande sakerna i den svenska grammatiken eftersom man fortlöpande ska välja mellan bestämda och obestämda former i ett vardagligt språkbruk (Språkriktighetsboken 2005:113). Jag anser att det faktiskt är betydelsefullt att kunna grundreglerna i grammatiken för att kunna studera språket vidare. Genom att forska mer i ämnet kan man inte bara hitta vilka saker är problematiska för studerande i bestämdhet utan man kan också få reda på anledningar till att varför just de är krävande. När man vet vilka saker som är besvärliga för eleverna kan undervisningsmetoder utvecklas åt bättre håll.

1.1. Syfte

Syftet med denna kandidatavhandling är att forska i abiturienternas svårigheter med användning av bestämdhet av substantiv. Därutöver undersöks om det finns skillnader i kunskaper med användning av bestämdhet mellan de elever som har studerat flera kurser svenska och de som har studerat fem kurser. De specifika forskningsfrågorna är följande:

1. Hurdana fel gör abiturienterna med användning av bestämdhet av substantiv?
2. Finns det skillnader i kunskaper med användning av bestämdhet av substantiv mellan de elever som har studerat mer än de fem obligatoriska kurserna och de som har studerat fem kurser?

1.2. Material och metod

I denna kandidatavhandling använder jag som primärt forskningsmaterial enkätsvar av abiturienter. Materialet är insamlat den 20 december 2018 i ett gymnasium som ligger i en finskspråkig kommun i Södra Karelen. Informanterna presenteras närmare i kapitlet *Analys och resultat* (se avsnitt 3.1.).

Jag har själv samlat in mitt material, det vill säga *primärdatan*, genom en traditionell pappersenkät eftersom det är enklare enligt mig att dela ut pappersversioner än att fylla i en elektronisk enkät i klassrummet. Jag fick 15 svar på min enkät. Enkäten innehåller frågor om bakgrundsinformation samt två grammatiska uppgifter som testar informanternas kunskaper i användning av bestämdhet av substantiv genom 30 fleralternativsfrågor och 20 meningar som ska fyllas i (se bilaga).

Forskningsmetoden i denna kandidatavhandling är *kvantitativ*. En kvantitativ metod är lämplig att välja till om man exempelvis vill redogöra frekvenser eller åskådliggöra resultatet med hjälp av siffror (Trost 2007:23). Jag har kommit fram till att använda denna metod eftersom resultatet åskådliggörs tydligt genom att analysera det grafiskt med hjälp av tabeller.

Det finns flera fördelar med kvantitativa metoder. När materialet samlas in genom kvantitativa metoder, exempelvis genom ett frågeformulär, går det snabbt att analysera materialet samt man kan gå igenom materialet flera gånger vid behov. En annan fördel med denna metod är att man kan undersöka större grupper enkelt. (Eliasson 2006:30) Utöver ovannämnda fördelar finns det naturligtvis brister i kvantitativa metoder. Med en *enkätundersökning* finns det en risk att en informant inte förstår vad man frågar efter i frågeformuläret. (Eliasson 2006:30) Jag förhindrade möjligheter till missförstånd och gallrade bort otydligheter i frågeformuläret med hjälp av mina studiekamrater. De läste igenom enkäten samt gav respons till mig så att jag kunde förbättra enkäten före materialinsamlingen.

2. TEORETISK BAKGRUND

I detta kapitel definieras först de viktigaste begreppen kring *species*. Därutöver redogörs huvudprinciper för *species* samt definitiva- och indefinita nominalfraser. I denna avhandling presenteras endast de strukturella huvudtyperna av såväl definitiva- som indefinita nominalfraser med substantiv som huvudord. Utöver dessa strukturella fall finns det ytterligare semantiskt definithet som kan ha antingen generisk, deiktisk eller anaforisk betydelse (SAG 3:155–162). Semantiskt definithet kommer ändå inte att redogöras närmare i denna avhandling. I kapitlet *Analys och resultat* finns det några fall som tar upp semantiskt definithet i korthet. Därutöver ska tidigare forskning och huvudlinjer i svenska B1-lärokursen som skolämne presenteras i detta kapitel.

2.1. Terminologi

Denna avhandling följer huvudsakligen terminologin i Svenska Akademiens grammatik (SAG). Därutöver används Svenska Akademiens språklära (Hultman 2003) och Språkriktighetsboken (2005).

I svenska språket böjs substantivet i *species* vilket omfattar böjning i *bestämd form* samt i *obestämd form*. Substantivets form med bestämdhetssuffixet kallas för bestämd form och en form utan suffixet heter däremot obestämd form. (SAG 2:96) Den obestämda formen används när man presenterar något nytt vilket mottagaren inte kan identifiera. Med användning av den bestämda formen är det förstås tvärtom: mottagaren kan identifiera referenten, det vill säga den konkreta eller abstrakta företeelse som talaren hänvisar till, på grund av ett tidigare sammanhang eller till följd av den allmänna föreställningsvärlden. (Språkriktighetsboken 2005:114–115, Tieteen termipankki 2019)

Både *definita nominalfraser* och *indefinita nominalfraser* har en väsentlig roll i denna avhandling. Svenska Akademiens grammatik definierar begreppet *nominalfras* så här: ”Nominalfrasen är uppbyggd kring ett huvudord som [...] ofta ensamt kan utgöra hela frasen. Huvudordet är ett substantiv, ett egennamn eller ett substantiviskt pronomen [...]”. (SAG 3:12) Begreppen definitiva- och indefinita nominalfraser definieras senare i avsnitten *Definita nominalfraser med substantiv som huvudord* samt *Indefinita nominalfraser med substantiv som huvudord* (se avsnitt 2.2.1. och 2.2.2.).

2.2. Species i svenska

Substantivets bestämdhet är en väsentlig del i den svenska grammatiken eftersom det visar om substantivets referent är känd för mottagaren eller inte. Språkbrukare väljer jämt och ständigt i sin vardag mellan obestämda och bestämda former, oftast till och med omedvetna om valet. Kort sagt syftar den bestämda formen på saker eller människor som är identifierbara för mottagaren medan den obestämda formen signalerar om något nytt. Den bestämda formen används exempelvis i fall där mottagaren vet referenten på grund av ett tidigare sammanhang eller till följd av den allmänna föreställningsvärlden. Utöver dessa ovannämnda huvudregler finns det flera komplicerade sammanhang där valet av rätt form kan vara oklart. (Språkriktighetsboken 2005:113–115) Några av dessa fall presenteras i kapitlet *Analys och resultat*.

Ett val mellan bestämda och obestämda former är inte bara problematiskt för dem som lär sig svenska som främmande språk utan modersmålstalare stöter också på svårigheter med detta (Äikäs 2014). För språkinlärare kan det vara besvärligt att begripa idén med bestämdheten eftersom det inte finns bestämda och obestämda former i alla språk. I svenskan kan bestämdhet även markeras på flera olika sätt vilket gör saken mer invecklad. (Språkriktighetsboken 2005:113–115)

Som sagt finns det många sätt att markera bestämdhet i svenskan. Den bestämda formen av substantivet bildas enkelt genom att sätta *bestämdhetsuffixet* samband med substantivet. I singularis står suffixet strax efter stammen: vägg-en. I pluralis finns pluralsuffixet före bestämdhetsuffixet: vägg-ar-na. (SAG 2:96) Fast en nominalfras vore bestämd finns det inte alltid substantiv som står i bestämd form i nominalfrasen. En *bestämdhetsmarkör* i den bestämda nominalfrasen kan exempelvis vara adjektivattribut med bestämd form, det vill säga adjektiv i a-form, eller bestämd artikel *den, det* eller *de*. I nominalfrasen *den nya motorn* fungerar exempelvis både den bestämda artikeln *den* och adjektivattributet *nya* som bestämdhetsmarkörer. Nominalfrasen kan även vara bestämd på grund av andra bestämningsord. Possessiva pronomen (t.ex. *min: min nya bil*) och demonstrativa pronomen (t.ex. *denna: denna nya bil*) gör exempelvis nominalfrasen bestämd fast substantivets form är obestämd. (Språkriktighetsboken 2005:114–115)

2.2.1. Definita nominalfraser med substantiv som huvudord

Kännetecknande för den definitiva, det vill säga bestämda, nominalfrasen är att det finns definitiva attribut och/eller substantivet i bestämd form i nominalfrasen. Om det exempelvis finns framställda adjektiv som definitiva attribut i den definitiva nominalfrasen står adjektivet även i bestämd form. Ett substantiv i bestämd form är det vanligaste fallet av den definitiva nominalfrasen. Härmed används definitiva nominalfraser i samma ändamål än bestämda former hos substantiv, det vill säga i sådana fall när mottagaren kan identifiera referenten. (SAG 3:15)

Definita nominalfraser med substantiv som huvudord har tre strukturella huvudtyper:

1. Enkel definit nominalfras med definit attribut (t.ex. *de två andra cyklarna*)
2. Enkel definit nominalfras utan definit attribut (t.ex. *cykeln, nästa dag*)
3. Komplex definit nominalfras (t.ex. *hela huset*)

Enkel definit nominalfras med definit attribut består minst av substantiv antingen i bestämd form eller substantiv i obestämd form samt definit attribut, det vill säga ett definit pronomen eller en nominalfras i genitiv. Därutöver kan frasen innehålla kvantitetsattribut och adjektivattribut i bestämd form. Nominalfraserna *de två andra cyklarna* och *min lilla cykel* är betecknande exempel på enkel definit nominalfras med definit attribut. (SAG 3:15–16)

de (definit attribut) *två* (kvantitetsattribut) *andra* (adjektivattribut) *cyklarna* (substantiv i bestämd form)

min (definit attribut) *lilla* (adjektivattribut) *cykel* (substantiv i obestämd form)

I enkel definit nominalfras utan definit attribut kan substantivet stå antingen i bestämd form eller i obestämd form. I de flesta fall står substantivet i bestämd form. Ett substantiv i bestämd form utan framförställda attribut kan exempelvis fungera som enkel definit nominalfras utan definit attribut: *cykeln, cyklarna*. Därutöver står substantiv i bestämd form efter pronomina attribut som sluter på ändelsen *-dera*: *ingendera parten*. Substantivet kan eller måste stå i obestämd form efter vissa deskriptiva attribut. Obestämd form hos substantivet används exempelvis i nominalfraser som innehåller pronomenen *samma* och *nästa*: *samma servitris, nästa fråga*. (SAG 3:19–21)

Komplex definit nominalfras består av ett totalitetspronomen (t.ex. *alla, hela, båda*) eller *själva* samt en enkel definit nominalfras som har presenterats ovan. Fraserna *alla cyklarna* och *hela huset* är exempel på komplex definit nominalfras. (SAG 3:24)

2.2.2. Indefinita nominalfraser med substantiv som huvudord

Typiskt för den indefinita, det vill säga obestämda, nominalfrasen är att de inte innehåller definithetsmarkörerna (substantiv, adjektiv eller adjektiviskt böjda ord i bestämd form eller definitiva attribut) som är karakteristiska för definitiva nominalfraser. Den indefinita nominalfrasen har naturligtvis indefinit betydelse på samma sätt som obestämda former hos substantiv har, det vill säga referenten är inte identifierbar för mottagaren. (SAG 3:43)

Indefinita nominalfraser med substantiv som huvudord har även tre strukturella huvudtyper:

1. Enkel indefinit nominalfras med kvantitetsattribut (t.ex. *ingen likadan film*)
2. Enkel indefinit nominalfras utan kvantitetsattribut (t.ex. *svenska filmer*)
3. Komplex indefinit nominalfras (t.ex. *någon den minsta svårighet*)

Enkel indefinit nominalfras med kvantitetsattribut består minst av substantiv i obestämd form samt kvantitetsattribut men frasen kan även innehålla adjektivattribut i obestämd form. Nominalfrasen *ingen likadan film* är ett exempel på enkel indefinit nominalfras med kvantitetsattribut. (SAG 3:43–44)

ingen (kvantitetsattribut) *likadan* (adjektivattribut) *film* (substantiv i obestämd form)

Enkel indefinit nominalfras utan kvantitetsattribut kan däremot bestå endast av substantiv i obestämd form men substantiv kan också ha adjektivattribut i obestämd form. Nominalfrasen *svenska filmer* är ett exempel på enkel indefinit nominalfras utan kvantitetsattribut. (SAG 3:44)

svenska (adjektivattribut) *filmer* (substantiv i obestämd form)

Om ett kvantitetsattribut står framför en hel definit nominalfras kallas helheten komplex indefinit nominalfras. Sådana här fraser är ändå relativt ovanliga och förekommer egentligen inte i ett vardagligt skriftspråk. Nominalfrasen *någon den minsta svårighet* är ett exempel på komplex indefinit nominalfras. (SAG 3:45)

2.3. Species i tidigare forskning

Den senaste forskningen om species och artikelbruk i svenskan har utförts av Eeva-Liisa Nyqvist. I sin doktorsavhandling har hon undersökt hur finska elever i grundskolan utvecklas med att använda artiklar och bestämdhet av substantiv under årskurserna 7–9. (Nyqvist 2013:10) Innan sin doktorsavhandling har Nyqvist (tidigare Järvinen) forskat i ämnet från olika synvinklar samt skrivit flera artiklar om species och bestämdhet (Turun yliopisto u.å.).

Elsie Wijk-Andersson har undersökt bland annat hurdana kunskaper gäststudenter vid Uppsala universitet har i användning av obestämda och bestämda fraser. Hennes material består av 12 skriftliga slutprov som innehåller en tidningsartikel samt studentens referat och kommentar till artikeln. Resultatet med denna forskning är att informanterna kan använda såväl obestämda som bestämda fraser på ett relativt felfritt sätt. Det kommer även fram att alla studenter i någon mån lånar ur sina referattexter samt att de har lyckats med detta med tanke på grammatiken. (Wijk-Andersson 1995:238–249)

Monica Axelsson har forskat i hur vuxna inlärare som har svenska som andraspråk utvecklar nominalfraser och tillägnar sig bestämdhet. I denna undersökning följdes 60 vuxna med finska, polska och spanska som modersmål under fem månader samtidigt som de deltog i undervisning i svenska som andraspråk. Ett resultat i denna forskning är att den obestämda artikeln används korrekt medan den bestämda artikeln överanvänds i vissa konstruktioner. (Axelsson 1995:11–19)

Marketta Sundman har undersökt species och artikelbruk hos avancerade finskspråkiga inlärare av svenska. Materialet består av citat ur informanternas uppsatser, examensarbeten och tentamenssvar. Enligt denna undersökning föranleds de flesta felen av konstruktion av rätt artikelform, det vill säga valet mellan obestämd och artikellös form samt användning av artiklar i bestämda substantivfraser som innehåller vissa attribut. Valet mellan bestämd och obestämd form har däremot inte varit problematiskt för informanter. (Sundman 1995:220–221, 228) Sundman har även forskat i species i ett jämförande perspektiv. I sin undersökning jämför hon svenskans species med species i finskan (Sundman 1994:350).

2.4. Svenska, B1-lärokurs

Den nyaste läroplanen för grundläggande utbildning trädde i kraft år 2016. Sedan dess har svenska som lärokurs B1 påbörjats redan i lågstadiet, i sjätte klassen. (Maijala, M. & Kylänpää, S. 2017) Före år 2016 har undervisning i B1-lärokursen i svenska satt igång i klass sju (Utbildningsstyrelsen 2015c).

Enligt *Grunderna för gymnasiets läroplan 2015* ska de elever som får undervisning i B1-lärokursen i svenska nå språkkunskaper som motsvarar färdighetsnivå B1.1 i nivåskalan för språkkunskap. Elever ska kunna utvärdera sin språkutveckling samt förmå att utveckla sina kunskaper vidare. (Utbildningsstyrelsen 2015a:106) Nivåskalan för språkkunskaper redogör att elever som kan nå färdighetsnivån B1.1. har ”fungerande grundläggande språkfärdighet”. Med tanke på grammatik betyder detta att man kan använda det vardagliga språket och grundstrukturerna huvudsakligen felfritt. (Utbildningsstyrelsen 2015b)

De elever som utför B1-lärokursen i svenska ska delta i minst fem obligatoriska kurser. Under de obligatoriska kurserna betonas olika vardagliga kommunikationssituationer. Både muntliga och skriftliga färdigheter övas för att utveckla elevernas grundläggande språkkunskaper. Utöver dessa fem kurser finns två nationella fördjupade kurser som fördjupar muntliga och skriftliga språkkunskaper. Dessa valfria kurser tar elevernas behov och intressen i beaktande. (Utbildningsstyrelsen 2015a:106–108)

I den lokala läroplanen står det att det även finns en lokal kurs för de abiturienter som studerar i detta gymnasium i Södra Karelen. Eftersom informanternas anonymitet måste bibehållas kan den lokala läroplanen som källa inte avslöjas. Enligt läroplanen förbereder kursen abiturienter för studentskrivningar. Under denna kurs upprepas grammatiska innehåll vilket är en nödvändig information med tanke på mitt resultat eftersom jag har frågat om hur många kurser informanter har studerat svenska.

3. ANALYS OCH RESULTAT

I detta kapitel presenteras först informanterna och deras bakgrund. Därutöver redogörs enkätsvar som jag har samlat från abiturienter. Jag kommer att analysera såväl de mest problematiska som de enklaste fallen gällande både fleralternativsfrågor och meningar som skulle fyllas i.

3.1. Informanternas bakgrund

Jag fick 15 svar på min enkät. Alla informanter är finskspråkiga och studerar i ett gymnasium som ligger i en finskspråkig kommun i Södra Karelen. Sju av informanterna är kvinnor och sju är män. En av informanterna har angett att könet är ”annan” än en kvinna eller en man. Informanternas åldersklassfördelning är väldigt homogen: 13 är födda år 2000, en är född år 1999 och en angav inte sin ålder. Jag var närvarande på gymnasiet när informanterna svarade på enkäten och alla såg ungefär jämnåriga ut. Åldern spelar inte en betydelsefull roll med tanke på resultaten. Alla informanter har börjat studera svenska språket i sjunde klassen, det vill säga de studerar svenska som B1-språk (Utbildningsstyrelsen 2015c). I bakgrundsfrågorna frågades även om vilka läroböcker informanterna hade i grundskolan och i gymnasiet. Denna information ska ändå inte analyseras i denna avhandling.

Innan jag samlade in mitt material diskuterade jag med en svensklärare på informanternas skola om enkäten. Hon berättade att det finns flera abiturienter som har studerat bara fem obligatoriska kurser och därmed finns det en paus i deras svenskstudier. Med anledning av denna diskussion tillade jag en fråga till enkäten: hur många kurser informanterna har studerat svenska i gymnasiet. Innan abiturienterna fyllde i enkäten berättade jag tydligt att de också ska skriva upp antalet kurser i svenska som de har valt i gymnasiet. Ett svar underkändes eftersom informanten inte angav antalet kurser.

I ett gymnasium finns det fem kurser som är obligatoriska för alla och två nationella fördjupade kurser (Utbildningsstyrelsen 2015a:106–108). Sex informanter har studerat fem obligatoriska kurser, tre informanter har studerat sex kurser samt tre har studerat sju kurser. Detta gymnasium har även en lokal fördjupad kurs för abiturienter. Två informanter har tagit denna kurs och studerat åtta kurser svenska.

3.2. Fleralternativsfrågor

I detta avsnitt presenteras resultaten av första uppgiften som består av 30 fleralternativsfrågor. Först analyseras de sex mest problematiska fallen i denna uppgift och efter det presenteras de sex enklaste fallen.

3.2.1. De mest problematiska fallen i första uppgiften

I tabell 1 presenteras antalet av korrekta svar på de sex mest problematiska fraserna i första uppgiften som består av fleralternativsfrågor. En kursiverad nominalfras är det rätta svaret i alla alternativ.

Tabell 1. Antalet av korrekta svar på de mest problematiska fallen i första uppgiften

Frasens nummer i enkäten	Frasen	Antalet av korrekta svar
5.	Svenskarna älskar <i>svamp</i> .	2/14
10.	Thomas betar sig som <i>ett barn</i> .	2/14
11.	Hon åker alltid <i>tåg</i> till jobbet.	3/14
15.	<i>Vita huset</i> är beläget i Washington.	1/14
19.	Denna <i>film</i> är bra.	3/14
24.	Kalle läser <i>tidningen Dagens Nyheter</i> i biblioteket.	2/14

Tabell 1 presenterar att två informanter har valt den korrekta formen av substantivet *svamp* i fras 5. *Svenskarna älskar svamp*. När substantivet står i obestämd form utan obestämd artikel kallas det för naken form. Substantiv i denna form används om en företeelse behandlas i en allmänare nivå. (Språkriktighetsboken 2005:117) De två informanterna som har svarat rätt på fras 5 har studerat flera kurser svenska, det vill säga sju eller åtta kurser.

Det kommer fram ur tabell 1 att det också finns två informanter som har svarat rätt på fras 10. *Thomas betar sig som ett barn*. Kontexten i denna mening förutsätter att använda obestämd artikel före substantivet. Om obestämd artikel inte används skulle meningen tolkas på så sätt att personen sannerligen tillhör en nämnd grupp, det vill säga att Thomas vore ett barn i detta fall. Om obestämd artikel används efter *som* är betydelsen däremot att personen inte hör till gruppen (Språkriktighetsboken 2005:119). Härmed betar Thomas sig som ett barn utan att vara verkligen barn. I fras 10 finns det ingen förbindelse mellan de korrekta

svaren och antalet kurser som informanterna har studerat. Den ena informanten som har svarat korrekt på frasen har studerat fem kurser och den andra sju kurser.

Det framgår av tabell 1 att tre informanter har valt den rätta formen av substantivet i fras 11. *Hon åker alltid tåg till jobbet.* I denna mening bildar verbet *åka* och nominalfrasen *tåg* en lexikaliserande förbindelse där substantivet ska stå i obestämd form utan artikel, det vill säga substantivet står naket (SAG 3:56, 178–179). Dessa tre informanter som har valt den korrekta formen har studerat antingen sex, sju eller åtta kurser. Härmed har ingen som har studerat fem kurser valt den korrekta formen.

Fras 15. *Vita huset är beläget i Washington* var den besvärligaste frasen för informanterna. Endast en informant har valt den rätta formen som är *Vita huset* utan bestämd artikel. Enligt Språkriktighetsboken används bestämd artikel inte före flerordiga namn som är antingen personnamn eller geografiska namn (Språkriktighetsboken 2005:124). Den informant som har valt det rätta alternativet har studerat endast fem kurser. I detta fall finns det inte en jämförbarhet mellan det rätta svaret och antalet kurser som informanterna har studerat.

Tabell 1 visar också att tre informanter har den korrekta formen efter det demonstrativa pronomenet *denna* i fras 19. *Denna film är bra.* I skriftspråk används obestämd form hos substantivet efter det demonstrativa pronomenet *denna* (SAG 3:18). Dessa tre informanter som har valt den rätta formen har studerat antingen fem, sex eller sju kurser. Det är ganska motstridigt att ingendera av de som har studerat åtta kurser har kunnat välja det rätta alternativet men en del av dem som har studerat färre kurser kan saken.

Såsom det framgår av tabell 1 finns det två abiturienter som har valt det korrekta alternativet i fras 24. *Kalle läser tidningen Dagens Nyheter i biblioteket.* I nominalfras med fast apposition, det vill säga en efterställd bestämning som betecknar detsamma som nominalfrasens referent är, består appositionen vanligtvis av ett egennamn och den överordnade nominalfrasen är definit (SAG 3:110, 116–117). Därför är den överordnade nominalfrasen *tidningen* i bestämd form i denna kontext. Den ena av dessa två informanter har studerat sex kurser och den andra åtta kurser. Härmed har ingen som har studerat fem kurser valt den rätta formen.

Resultaten för de sex mest problematiska fraserna i första uppgiften är till största delen väldigt ologiska och motstridiga. Ingendera av de som har studerat åtta kurser har exempelvis kunnat välja det rätta alternativet i fras 19. *Denna film är bra* men en del av dem som har studerat färre kurser har ändå valt den korrekta formen. Mest felaktiga svar finns i

fras 15. *Vita huset är beläget i Washington* där bestämd artikel inte ska användas före det flerordiga namnet *Vita huset*. I denna fras finns ingen jämförbarhet mellan det rätta svaret och antalet kurser som informanterna har studerat eftersom den enda informant som har valt det rätta alternativet har studerat bara fem kurser. Det enda logiska resultatet för de problematiska fraserna i första uppgiften är att ingen som har studerat endast fem kurser har valt den korrekta formen i fraserna 5, 11 eller 24 (se tabell 1).

Resultaten för hurdana fel abiturienterna gör med användning av bestämdhet i första uppgiften sammanfattas sedan. Informanterna har svårigheter att använda naken form av substantivet vilket kommer fram ur de felaktiga svaren på fraserna 5. *Svenskarna älskar svamp* och 11. *Hon åker alltid tåg till jobbet*. Därutöver finns felaktiga svar på fras 10. *Thomas betar sig som ett barn*, det vill säga användning av obestämd artikel efter *som* i betydelsen att personen inte hör till gruppen är svårt för informanterna.

Användning av bestämd form i nominalfras med fast apposition har också varit besvärligt vilket framgår av de inkorrekta svaren på fras 24. *Kalle läser tidningen Dagens Nyheter i biblioteket*. De felaktiga svaren på fras 19. *Denna film är bra* är även återkommande, det vill säga att användning av obestämd form hos substantivet efter det demonstrativa pronomenet *denna* har varit problematiskt för informanterna.

3.2.2. De enklaste fallen i första uppgiften

Som motsats till tabell 1 som presenterar de korrekta svaren framställer tabell 2 däremot antalet av felaktiga svar på de fraser som har varit de enklaste i första uppgiften. Resultatet är åskådligare att framställa när just de felaktiga svaren tas upp. En kursiverad nominalfras är det rätta svaret i alla alternativ.

Tabell 2. Antalet av felaktiga svar på de enklaste fallen i första uppgiften

Frasens nummer i enkäten	Frasen	Antalet av felaktiga svar
2.	Det finns <i>en bil</i> på gården.	2/14
7.	Den här <i>filmen</i> är bra.	0/14
12.	<i>Det gröna huset</i> är stort.	2/14
13.	Peter reser utomlands varje <i>år</i> .	1/14
14.	Erika tycker om att spela <i>piano</i> .	1/14
17.	Vill du gå på <i>bio</i> med mig i kväll?	1/14

Såsom det kommer fram ur tabell 2 finns det inga felaktiga svar på fras 7. *Den här filmen är bra.* Kontexten i denna fras förutsätter att substantivet ska stå i bestämd form eftersom det demonstrativa pronomenet *den här* fungerar som det definitiva attributet för substantivet *filmen* (SAG 3:17). Alla informanter valde den rätta bestämda formen i denna fras.

Tabell 2 framställer att bara två informanter har ett fel i fras 2. *Det finns en bil på gården.* Andra informanter har kunnat välja den rätta obestämda nominalfrasen. Den obestämda nominalfrasen används när en obekant och ny referent introduceras första gången i texten (Språkriktighetsboken 2005:114). Den ena informanten som har ett fel i fras 2 har studerat fem kurser och den andra sex kurser.

Såsom det framgår av tabell 2 finns det två informanter som har svarat fel på fras 12. *Det gröna huset är stort.* När substantivet i bestämd form föregås av adjektivattribut måste en bestämd artikel sättas ut samt adjektivet måste böjas på den bestämda formen (Språkriktighetsboken 2005:123). De informanter som har ett fel i denna fras har studerat endast fem kurser. De som har studerat mer än fem kurser kan däremot bilda nominalfrasen där substantivet i bestämd form har adjektivattribut.

Tabell 2 presenterar att endast en informant har ett fel i fras 13. *Peter reser utomlands varje år.* Informanten har felaktigt valt den bestämda formen av substantivet efter antalsgivande pronomen *varje*. Om antalsgivande pronomen fungerar som kvantitetsattribut i en indefinit nominalfras ska substantivet stå i obestämd form (SAG 3:44, 149). I detta fall är frasen *varje år* en indefinit nominalfras där substantivet *år* ska stå i obestämd form efter kvantitetsattributet *varje*. Den informant som har ett fel i fras 13 har studerat sex kurser.

Det framgår av tabell 2 att det även finns en informant som har svarat felaktigt på fras 14. *Erika tycker om att spela piano.* I detta fall bildar objektet *piano* och verbet *spela* en lexikaliserad förbindelse där substantivet ska stå naket, det vill säga i obestämd form utan artikel (SAG 3:178–179). Detta resultat är ganska motstridigt eftersom på ett grammatiskt sätt likadant fall även förekommer de mest problematiska fallen. Tabell 1 presenterar att endast tre informanter har valt den rätta formen som är substantivet *tåg* i en artikellös obestämd form i fras 11. *Hon åker alltid tåg till jobbet.*

Såsom tabell 2 visar finns det endast en informant som inte har kunnat fylla korrekt i fras 17. *Vill du gå på bio med mig i kväll?* I detta fall ska substantivet stå i obestämd form utan artikel eftersom det kombineras med verbet och prepositionsuttrycket. Sådana fraser kallas för fasta- och halvfasta fraser. (Språkriktighetsboken 2005:119) Den informant som har

svarat felaktigt på fras 17 har studerat endast fem kurser. De informanter som har studerat flera kurser har däremot kunnat välja den korrekta formen.

Resultaten för de sex enklaste fraserna i första uppgiften är förståeligare än resultaten för de mest problematiska fraserna. Det meningsfulla resultatet är att det inte finns felaktiga svar bland de informanter som har studerat sju eller åtta kurser, det vill säga alla inkorrekta svar gällande de lättaste fraserna har gjorts av de informanter som har studerat endast fem eller sex kurser.

3.3. Öppna frågor

I detta avsnitt framställs resultaten av andra uppgiften som består av 20 meningar som skulle fyllas i med hjälp av ett finskt ord. Först presenteras de tre mest problematiska fallen. I denna uppgift finns det även vissa meningar som inte alls har fyllts i av några informanter: till och med 11% av alla svar är tomma. Dessa tomma svar, det vill säga bortfall, analyseras inte vidare i denna avhandling utan de beaktas som felaktiga svar. Man kan också lägga märke till att det finns influenser från andra språk i svar på denna uppgift. Några enstaka informanter har nämligen blandat in engelska och tyska ord i svenskan. Detta analyseras inte heller vidare i denna avhandling.

3.3.1. De mest problematiska fallen i andra uppgiften

I tabell 3 presenteras antalet av korrekta svar på de tre mest problematiska fraserna i andra uppgiften som består av 20 meningar som skulle fyllas i. En kursiverad nominalfras är det rätta svaret i alla alternativ.

Tabell 3. Antalet av korrekta svar på de mest problematiska fallen i andra uppgiften

Frasens nummer i enkäten	Frasen	Antalet av korrekta svar
11.	Finns det något <i>kafé/café</i> vid stranden?	4/14
12.	Jag kommer från <i>�stra Finland</i> .	2/14
13.	<i>Största delen</i> av eleverna tycker om svenska språket.	0/14

Tabell 3 presenterar att ingen har svarat korrekt på fras 13. *Största delen av eleverna tycker om svenska språket*. Härmed var fras 13 den besvärligaste frasen för informanterna i andra uppgiften. Om substantivet har ett adjektiv i superlativ som attribut samt det står i singular utelämnas artikeln oftast (Språkriktighetsboken 2005:125).

Det kommer fram ur tabell 3 att det finns fyra informanter som har svarat rätt på fras 11. *Finns det något kafé/café vid stranden?*. Enligt Svenska Akademiens grammatik står substantivet i obestämd form efter det kvantitativa pronomenet *någon* (SAG 3:44–45). Därför är obestämd form av substantivet *kafé/café* ett korrekt val i fras 11. De båda informanter som har studerat åtta kurser har vetat den rätta formen i denna fras. Utöver detta har en informant som har studerat sju kurser och en som har studerat fem kurser skrivit den obestämda formen rätt. I detta fall finns det inte en tydlig jämförbarhet mellan det korrekta svaret och antalet av kurser som informanterna har studerat.

Såsom det framgår av tabell 3 har två informanter fyllt korrekt i fras 12. *Jag kommer från  stra Finland*. Nominalfrasen * stra Finland* ska stå utan bestämd artikel eftersom det finns en v derstrecksbeteckning före ett geografiskt namn (Språkriktighetsboken 2005:124). Resultatet gällande denna fras  r väldigt f rst eligt. De informanter som har svarat korrekt på frasen har studerat sju eller åtta kurser medan de som inte har kunnat detta har studerat endast fem eller sex kurser.

Resultaten för hurdana fel abiturienterna g r med användning av bestämdhet i andra uppgiften sammanfattas sedan. Ingen har kunnat fylla i fras 13. *Största delen av eleverna tycker om svenska språket* där substantivet ska stå i bestämd form eftersom det står i singularis och det har adjektivet i superlativ som attributet. Besvärligt för informanterna har också varit att fylla i nominalfrasen * stra Finland* utan bestämd artikel i fras 12. *Jag kommer från  stra Finland*. Därutöver kommer det fram ur de felaktiga svaren på fras 11. *Finns det något kafé/café vid stranden?* att användning av substantivet i obestämd form efter det kvantitativa pronomenet *någon* har varit svårt för informanterna.

3.3.2. De enklaste fallen i andra uppgiften

Som motsats till tabell 3 som framställer de korrekta svaren presenterar tabell 4 däremot antalet av felaktiga svar på de fraser som har varit de enklaste för informanterna i andra uppgiften. Resultatet är tydligare att framställa när just de felaktiga svaren tas upp. En kursiverad nominalfras är det rätta svaret i alla alternativ.

Tabell 4. Antalet av felaktiga svar på de enklaste fallen i andra uppgiften

Frasens nummer i enkäten	Frasen	Antalet av felaktiga svar
1.	Jag har en hund. <i>Hunden</i> är snäll.	2/14
5.	<i>Solen</i> skiner.	0/14
9.	Har du varit på jobbet hela <i>dagen</i> ?	1/14
17.	Det här <i>huset</i> är gammalt.	2/14

Tabell 4 presenterar att alla informanter har svarat korrekt på fras 5. *Solen skiner*. Härmed var fras 5 den enklaste frasen för informanterna i andra uppgiften. Denna fras handlar om deiktisk användning av bestämd form, det vill säga substantiv i bestämd form syftar på något som är bekant för mottagaren och som ingår i den situation där nominalfrasen uttrycks (SAG 3:155–156).

Tabell 4 visar också att endast en informant har haft en felaktig form i fras 9. *Har du varit på jobbet hela dagen?*. Enligt Svenska Akademiens grammatik kallas nominalfrasen *hela dagen* för komplex definit nominalfras (se avsnitt 2.2.1.). I komplex definit nominalfras står substantivet i bestämd form efter ett totalitetspronomen. (SAG 3:24) Således ska nominalfrasen *dagen* stå i bestämd form efter totalitetspronomenet *hela*. Den informant som har haft ett fel i denna fras har studerat till och med sju kurser. Det är tämligen motstridigt att de informanter som har studerat färre kurser har ändå svarat rätt på frasen.

Såsom det framgår av tabell 4 finns det två informanter som inte har kunnat fylla i fras 1. *Jag har en hund. Hunden är snäll*. I detta fall är det fråga om anaforisk, det vill säga tillbakasyftande, användning av bestämd form. Detta betyder att den anaforiska bestämda nominalfrasen syftar tillbaka på ett redan presenterat korrelat som står i obestämd form. (SAG 3:162–164) I fras 1 fungerar nominalfrasen *en hund* som ett korrelat vartill den bestämda nominalfrasen *hunden* syftar på. De informanter som har svarat felaktigt på fras 1 har studerat endast fem kurser.

Såsom tabell 4 redovisar finns det två informanter som har svarat fel på fras 17. *Det här huset är gammalt.* Denna kontext förutsätter att substantivet *huset* ska stå i bestämd form eftersom substantivet har det definitiva attributet *det här* framför sig (SAG 3:17). De informanter som har haft ett fel i fras 17 har studerat endast fem kurser.

Resultaten för de enklaste fraserna i andra uppgiften är till största delen logiska. De informanter som har svarat felaktigt på fraserna 1. *Jag har en hund. Hunden är snäll.* och 17. *Det här huset är gammalt.* har studerat endast fem kurser. Det finns en klar jämförbarhet mellan det rätta svaret och antalet kurser som informanterna har studerat: ju färre kurser man har studerat desto mindre kan man.

Resultatet för fras 9. *Har du varit på jobbet hela dagen?* är ändå lite motstridigt eftersom den informant som har haft ett fel i denna fras har studerat till och med sju kurser samt de informanter som har studerat färre kurser har ändå svarat rätt på frasen.

4. SAMMANFATTANDE DISKUSSION

Syftet med denna kandidatavhandling var att undersöka abiturienternas svårigheter med användning av bestämdhet av substantiv. De specifika forskningsfrågorna var:

1. Hurdana fel gör abiturienterna med användning av bestämdhet av substantiv?
2. Finns det skillnader i kunskaper med användning av bestämdhet av substantiv mellan de elever som har studerat mer än de fem obligatoriska kurserna och de som har studerat fem kurser?

Materialet bestod av 15 enkätsvar av abiturienterna men ett svar underkändes eftersom informanten inte hade följt anvisningarna. Den valda metoden var en kvantitativ enkätundersökning vilken var lämplig att välja eftersom resultatet åskådliggjordes tydligt med hjälp av tabeller. Med enkätundersökningen lyckades jag enkelt samla tillräckligt material för min avhandling. Jag fick material i så stora mängder att flera intressanta saker måste uteslutas från avhandlingen. Andra uppgiften, som bestod av 20 meningar som skulle fyllas i, innehöll flera tomma svar samt influenser från engelska och tyska. Enligt mig skulle dessa vara fängslande att analysera vidare. Jag frågade även efter vilka böcker informanterna hade i grundskolan och i gymnasiet. Att jämföra kunskaper hos studerande som har olika läroböcker skulle också vara intressant att forska vidare i.

Den teoretiska referatsramen bestod av en kort översikt av terminologi, en redogörelse för huvudprinciper för bestämdhet samt en framställning av fyra tidigare forskningar i species. Därutöver presenterades huvudlinjer i svenska B1-lärokurs som skolämne. Det viktigaste resultatet kom fram ur de enklaste fallen i första uppgiften som bestod av 30 fleralternativsfrågor. Det fanns inga felaktiga svar bland de informanter som hade studerat sju eller åtta kurser, det vill säga alla inkorrekta svar gällande de lättaste fraserna gjordes av informanter som hade studerat endast fem eller sex kurser. När jag däremot analyserade de mest problematiska fallen korrelerade de korrekta svaren inte lika ofta med antalet kurser som informanterna har studerat. Antalet av enkätsvar är ändå alltför litet för att man skulle kunna generalisera resultatet.

Jag tror att forskare som intresserar sig för detta ämne kan dra nytta av min avhandling exempelvis genom att hitta nya synvinklar att forska i. I fortsättningen vill jag undersöka mer bestämdhet och species. Det är väldigt sannolikt att jag kommer att skriva min pro gradu-avhandling om detta fängslande ämne.

KÄLLFÖRTECKNING

Material

Enkät svar besvarade av 14/15 informanter. Insamlingstid: 20 december 2018. Materialet bevaras hos skribenten.

Tryckta källor

Axelsson, M. 1995: En studie av hur vuxna inlärare av svenska som andraspråk utvecklar nominalfrasen och tillägnar sig bestämdhet. I: *Nordens språk som andra språk* 3. 3. uppl. Kalin, M. & Latomaa, S. (red.). Jyväskylä: Jyväskylä universitet. S. 11–20.

Eliasson, A. 2006: Kvantitativ metod från början. Lund: Studentlitteratur.

SAG 2 = Svenska Akademiens grammatik. 1999: Ord. Utg. av Teleman, U., Hellberg, S. & Andersson, E. under medverkan av Christensen, L., Hansson, H., Lötmarker, L. & Wendt, Bo-A. Volym 2. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag.

SAG 3 = Svenska Akademiens grammatik. 1999: Fraser. Utg. av Teleman, U., Hellberg, S. & Andersson, E. under medverkan av Christensen, L., Hansson, H., Lötmarker, L. & Wendt, Bo-A. Volym 3. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag.

Språkriktighetsboken 2005. 2. uppl. Svanlund, J. (red.). Utarbetad av Svenska språknämnden. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag.

Sundman, M. 1994: Species i jämförande perspektiv: svenska och finska. I: *Svenskans beskrivning 20 – Förhandlingar vid Tjugonde sammankomsten för svenskans beskrivning. Umeå den 2–3 december 1993*. Holmberg, A. & Larsson, K. (red.). Lund: Studentlitteratur. S. 350–359.

Sundman, M. 1995: Species och artikelbruk hos avancerade inlärare av svenska. I: *Nordens språk som andra språk* 3. 3. uppl. Kalin, M. & Latomaa, S. (red.). Jyväskylä: Jyväskylä universitet. S. 220–229.

Trost, J. 2007: Enkätboken. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Wijk-Andersson, E. 1995: Obestämt och bestämt hos gäststudenter. I: *Nordens språk som andra språk* 3. 3. uppl. Kalin, M. & Latomaa, S. (red.). Jyväskylä: Jyväskylä universitet. S. 238–249.

Otryckta källor

Maijala, M. & Kylänpää, S. 2017: Luokanopettajien kokemuksia ruotsin opettamisesta. I: *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 8(6). [online]. [Citerat 26.3.2019]. Tillgänglig: <<https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-joulukuu-2017/luokanopettajien-kokemuksia-ruotsin-opettamisesta>>.

- Nyqvist, E-L. 2013: SPECIES OCH ARTIKELBRUK I FINNSPRÅKIGA GRUNDSKOLEELEVENS INLÄRARSVENSKA – En longitudinell undersökning i årskurserna 7–9. [online]. [Citerat 19.11.2018]. Tillgänglig: <http://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/91519/diss2013_ELNYqvist.pdf?sequence=2&isAllowed=y>.
- Tieteen termipankki, 2019: Språkvetenskap: referent. [online]. [Citerat 23.4.2019]. Tillgänglig: <<http://tieteentermipankki.fi/wiki/Språkvetenskap:referent>>.
- Turun yliopisto, u.å.: Eeva Nyqvist. [online]. [Citerat 25.4.2019]. Tillgänglig: <<https://www.utu.fi/fi/ihmiset/eeva-nyqvist>>.
- Utbildningsstyrelsen, 2015a: Grunderna för gymnasiets läroplan 2015. [online]. [Citerat 26.3.2019]. Tillgänglig: <https://www.oph.fi/download/174053_172118_Grunderna_for_gymnasiets_laroplan_2015_Utbildningsstyrelsens_foreskr.docx>.
- Utbildningsstyrelsen, 2015b: Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2004. Bilaga 2. Nivåskala för språkkunskaper. [online]. [Citerat 26.3.2019]. Tillgänglig: <<http://www.oph.fi/svenska/ops/grundskola/BILAGA2.doc>>.
- Utbildningsstyrelsen, 2015c: Månadens statistik: Största delen av grundskoleeleverna studerar endast två obligatoriska språk. [online]. [Citerat 19.11.2018]. Tillgänglig: <https://www.oph.fi/aktuellt/webbnyheter/101/0/manadens_statistik_storsta_delen_av_grundskoleeleverna_studerar_endast_tva_obligatoriska_sprak>.
- Äikäs, M. 2014: Om bestämd och obestämd form i svenskan. I: Språkbruk 4/2014. [online]. [Citerat 26.11.2018]. Tillgänglig: <<https://www.sprakbruk.fi/-/om-bestamd-och-obestamd-form-i-svenskan>>.

BILAGA. Enkät.

Emilia Laukkanen
emilia.laukkanen@student oulu.fi
ruotsin kieli
Oulun yliopisto

Hei!

Olen Emilia Laukkanen, ja opiskelen ruotsin kieltä toista vuotta Oulun yliopistossa. Teen kandidaatintutkielmani ruotsin kielen substantiivien määräysmuotojen käytöstä ja siihen liittyvistä ongelmakohdista, joita esiintyy abiturienteilla. Tällä kyselylomakkeella kerättyä aineistoa käytän tutkielmani materiaalina. Kyselyyn vastaaminen tapahtuu anonyymisti, joten ethän kirjoita nimeäsi lomakkeeseen.

1. Sukupuoli

- Nainen
- Mies
- Muu

2. Syntymävuosi _____

3. Äidinkieli

- suomi
- ruotsi
- muu, mikä _____

4. Opiskelen ruotsia

- B1-kielenä (keskipitkä ruotsi, alkanut 7.luokalla)
- A1-kielenä (pitkä ruotsi, alkanut 3.luokalla)
- muuten, miten _____

5. Mikä oppikirja sinulla oli käytössä yläkoulussa? Voit valita tarvittaessa useamman vaihtoehdon.

- Din tur
- Hallonbåt
- Klick
- På gång
- Megafon
- Premiär
- Framsteg
- muu, mikä _____

6. Mikä oppikirja sinulla on ollut käytössä lukiossa? Voit valita tarvittaessa useamman vaihtoehdon.

- Galleri
- Precis
- Fokus
- Magnet
- Inne
- muu, mikä _____

1) Ympyröi oikea muoto kursivoituista vaihtoehdoista.

1. Min bror är *präst / en präst / prästen*.
2. Det finns *bil / en bil / bilen* på gården.
3. Han hade *hemska tandvård / en hemska tandvård*.
4. Han är *lärare / en lärare / läraren* som alltid är glad.
5. Svenskarna älskar *svamp / en svamp / svampen*.
6. Hon har utbildat sig till *polis / en polis / polisen*.
7. Den här *film / filmen* är bra.
8. Min fru spelar *fiol / en fiol / fiolen*.
9. Camilla är *vanlig svensk / en vanlig svensk*.
10. Thomas beter sig som *barn / barnen / ett barn*.
11. Hon åker alltid *tåg / ett tåg / tåget* till jobbet.
12. *Gröna huset / Det gröna huset / Det gröna huset / Grön hus* är stort.
13. Peter reser utomlands varje *år / ett år / året*.
14. Erika tycker om att spela *pianon / en piano / piano*.
15. *Vita huset / Det Vita huset* är beläget i Washington.
16. *Mamman / Mamma / En mamma!* Vet du var *morfar / en morfar / morfadern* är?
17. Vill du gå på *bion / en bio / bio* med mig i kväll?

18. Finns det någon *restaurangen / restaurang / en restaurang* här i närheten?
19. Denna *film / filmen* är bra.
20. *Professorn Rossi / En professor Rossi / Professor Rossi* undervisar i kursen Svensk språk- och samhällshistoria.
21. *Stad Stockholm / En stad Stockholm / Staden Stockholm* är livligt.
22. Vi bor i *södra Sverige / det södra Sverige*.
23. Priset är högt på *svarta börsen / den svarta börsen*.
24. Kalle läser *tidning Dagens Nyheter / en tidning Dagens Nyheter / tidningen Dagens Nyheter* i biblioteket.
25. Kan jag betala med *korten / en kort / kort*?
26. *Peters cykeln / Peters cykel* är svart.
27. Jag har träffat massor av *intressanta människor / intressanta människorna* i dag.
28. Nästa *höst / hösten* kommer att vara spännande eftersom jag åker till Sverige.
29. Förra *år / året* bodde jag i Helsingfors.
30. Jag har ont i *ben / en ben / benet*.

2) Täydennä puuttuva kohta oikeassa määräysmuodossa alla olevan suomennoksen avulla.

1. Jag har en hund. _____ är snäll.
koira
2. Som _____ kommer Lisa att resa runt jorden.
aikuisena
3. Har du redan _____?
ajokortti
4. Kalle vill bli _____.
opettaja
5. _____ skiner.
aurinko

6. Lotta spelar _____ på måndagarna.
jalkapallo
7. Jag har _____.
kuumetta
8. Hon är _____ som jobbar mycket.
lääkäri
9. Har du varit på jobbet hela _____?
päivä
10. Familjen Larsson reser till Norge varje _____.
kuukausi
11. Finns det något _____ vid stranden?
kahvila
12. Jag kommer från _____.
Itä-Suomi
13. _____ av eleverna tycker om svenska språket.
Suurin osa
14. _____ är ny.
Alinan auto
15. På jullovet läste jag _____.
mielenkiintoinen kirja
16. _____ har en hund som heter Lennu.
Presidentti Niinistö
17. Det här _____ är gammalt.
talo
18. Kan du köra _____?
auto
19. Min kusin har _____.
hevonen
20. Han tar studenten om två _____.
viikko

Vapaa sana! Mitä mieltä olet ruotsin kielen opiskelusta? Tuntuuko kielioppi hankalalta?
Kaikki kommentit ovat tervetulleita.

Kiitos vastauksistasi!